

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN DIỆU HƯƠNG

**XÂY DỰNG VÀ SỬ DỤNG CÁC TÌNH HUỐNG TÍCH HỢP
TRONG DẠY HỌC SINH THÁI HỌC Ở TRƯỜNG THPT**

Chuyên ngành: LL và PPDH môn Sinh học

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN PHÚC CHÍNH

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN <http://www.lrc.tnu.edu.vn>

Thái Nguyên - 2016

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN <http://www.lrc.tnu.edu.vn>

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS. Nguyễn Phúc Chính. Các số liệu trích dẫn đều có nguồn gốc rõ ràng, các kết quả trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố ở bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Diệu Hương

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy hướng dẫn khoa học: PGS TS. Nguyễn Phúc Chính đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ và tạo mọi điều kiện để em thực hiện luận văn.

Em cũng xin chân thành cảm ơn tập thể thầy cô bộ môn Phương pháp dạy học Sinh học, Phòng Đào Tạo Trường đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ cho em nghiên cứu, học tập và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu cùng các thầy cô giáo tổ Sinh - Hóa trường: THPT Lê Văn Thịnh - Bắc Ninh đã tạo điều kiện thuận lợi và hợp tác cùng chúng tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực nghiệm đề tài.

Xin cảm ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Diệu Hương

MỤC LỤC

	Trang
Trang bìa phụ	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục từ viết tắt trong luận văn	iv
Danh mục các bảng	vi
Danh mục các hình	vii
MỞ ĐẦU	2
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA ĐỀ TÀI	9
1.1. Một số vấn đề cơ bản về dạy học tích hợp.....	9
1.1.1. Khái niệm tích hợp	9
1.1.2. Dạy học tích hợp.....	10
1.1.3. Quan điểm về tích hợp các môn học	11
1.1.4. Khái niệm năng lực	13
1.1.5. Khái niệm tình huống	14
1.1.6. Khái niệm vấn đề.....	15
1.1.7. Khái niệm tình huống - vấn đề	17
1.1.8. Dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	18
1.1.9. Mối quan hệ giữa dạy học theo tình huống tích hợp với việc hình thành và phát triển năng lực của học sinh	19
1.2. Tổng quan về dạy học tích hợp	20
1.2.1. Trên thế giới	20
1.2.2. Ở Việt Nam.....	21
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	23

Chương 2. XÂY DỰNG VÀ SỬ DỤNG CÁC TÌNH HUỐNG TÍCH HỢP TRONG DẠY HỌC SINH THÁI HỌC Ở TRƯỜNG THPT	25
2.1. Xây dựng các tình huống tích hợp trong dạy học sinh thái học ở trường THPT	25
2.1.1. Phân tích nội dung, chương trình phần Sinh thái học ở trường THPT ..	25
2.1.2. Quy trình xác định các tình huống - vấn đề trong dạy học sinh thái học ở trường THPT	28
2.2. Quy trình tổ chức dạy học theo tình huống tích hợp trong dạy học sinh thái học.....	42
2.2.1. Nguyên tắc xây dựng quy trình tổ chức học theo tình huống TH.....	42
2.2.2. Quy trình tổ chức học theo tình huống TH trong dạy học STH.....	45
2.2.3. Vận dụng quy trình tổ chức học theo tình huống TH trong dạy học STH.....	48
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	77
Chương 3 THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	78
3.1. Mục đích - nhiệm vụ thực nghiệm sư phạm.....	78
3.1.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm	78
3.1.2. Nhiệm vụ thực nghiệm sư phạm	78
3.2. Nội dung và phương pháp thực nghiệm	78
3.2.1. Nội dung thực nghiệm	78
3.2.2. Phương pháp thực nghiệm.....	79
3.3. Phân tích kết quả thực nghiệm	81
3.3.1. Phân tích kết quả bài kiểm tra trong thực nghiệm.....	81
3.3.2 Phân tích kết quả bài kiểm tra 45 phút	85
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	89
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	93
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

STT	Chữ viết tắt	Đọc là
1	DHTH	Dạy học tích hợp
2	ĐC	Đối chứng
3	GV	Giáo viên
4	GQTH -VĐ	Giải quyết tình huống vấn đề
5	GQVĐ	Giải quyết vấn đề
6	HS	Học sinh
7	NL	Năng lực
9	NT	Nhóm trưởng
10	SGK	Sách giáo khoa
11	SH	Sinh học
12	STH	Sinh thái học
13	TK	Thư kí
14	TN	Thực nghiệm
15	TH	Tích hợp
16	TH -VĐ	Tình huống - vấn đề
17	THPT	Trung học phổ thông
18	VĐ	Vấn đề
19	GD	Giáo dục

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN <http://www.lrc.tnu.edu.vn>

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 2.1. Kỹ thuật xác định tình huống - vấn đề.....	29
Bảng 2.2. Hoạt động của GV và HS trong học theo tình huống tích hợp.....	46
Bảng 2.3. Bảng minh họa báo cáo GQTH - VĐ Sinh vật trong môi trường sống của chúng.....	52
Bảng 2.4. Bảng minh họa báo cáo GQTH -VĐ Sinh thái học quần thể.....	59
Bảng 2.5. Bảng minh họa báo cáo GQTH -VĐ Sinh thái học quần xã.....	64
Bảng 3.1. Các chủ đề dạy thực nghiệm.....	78
Bảng 3.2. Bảng tần suất điểm kiểm tra 15 phút (%).....	81
Bảng 3.3. Bảng tần suất hội tụ tiến ($f\% \square$) điểm kiểm tra 15 phút.....	82
Bảng 3.4. Kiểm định X điểm kiểm tra 15 phút.....	83
Bảng 3.5. Phân tích phương sai điểm kiểm tra 15 phút.....	84
Bảng 3.6. Bảng tần suất điểm kiểm tra 45 phút (%).....	85
Bảng 3.7. Tần suất hội tụ tiến ($f\% \square$) điểm kiểm tra 45 phút.....	86
Bảng 3.8. Kiểm định X điểm kiểm tra 45 phút.....	87
Bảng 3.9. Phân tích phương sai điểm kiểm tra 45 phút.....	88

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1. Các khía cạnh của một vấn đề học tập	17
Hình 1.2. Môi liên hệ giữa vấn đề và tình huống	18
Hình 3.1. Biểu đồ tần suất điểm kiểm tra 15 phút.....	82
Hình 3.2. Đồ thị tần suất hội tụ tiên điểm kiểm tra 15 phút.....	83
Hình 3.3. Biểu đồ tần suất điểm kiểm tra 45 phút.....	86
Hình 3.4. Đồ thị tần suất hội tụ tiên điểm kiểm tra 45 phút.....	87